

Innst. S. nr. 45

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument nr. 8:102 (2007–2008)

Innstilling fra finanskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Hansen, Elisabeth Røbekk Nørve, Jan Tore Sanner, Svein Flåtten og Gunnar Gundersen om å styrke SkatteFUNN-ordningen

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen styrke SkatteFUNN-ordningen ved at beløpsgrensen for egenutførte forsknings- og utviklingsprosjekter heves til 8 mill. kroner for bedriftsintern støtte og til 10 mill. kroner for bedriftsekstern støtte fra og med 2009, og samlet fradraggrunnlag skal ikke overstige 10 mill. kroner i inntektsåret. Beløpsgrensen indeksreguleres deretter hvert år.

II

Stortinget ber Regjeringen styrke SkatteFUNN-ordningen ved at regelen om maksimal timesats på 500 kroner fjernes.

III

Stortinget ber Regjeringen evaluere hvordan SkatteFUNN-ordningen kan innrettes for å bidra bedre til forskning og utvikling også for større virksomheter.

IV

Stortinget ber Regjeringen opprette et eget styringsorgan for SkatteFUNN, med flertall av brukerrepresentanter.

V

Stortinget ber Regjeringen styrke SkatteFUNN-ordningen ved at regelen om at ved personal- og indirekte kostnader begrenses antall timer for egne ansatte til maksimalt 1 850 timer pr. år, fjernes."

Det vises til dokumentet for redegjørelse for forslaget.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Alf E. Jakobsen, Rolf Terje Klungland, Torgeir Micaelsen, lederen Reidar Sandal, Eirin Kristin Sund og Marianne Aasen, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, Ulf Leirstein, Jørund Rytman og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Svein Flåtten, Michael Momyr og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Berge og Heikki Holmås, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, og fra Venstre, Lars Sponheim, viser til at representantforslaget er oversendt finansminister Kristin Halvorsen til uttalelse. Hennes svarbrev av 20. juni 2008 følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at i tråd med Soria Moria-erklæringen har SSB på oppdrag av Finansdepartementet evaluert SkatteFUNN. Evalueringen viser at ordningen stort sett fungerer etter hensikten. Den utløser mer FOU i næringslivet, og

avkastningen av den er positiv. Ordningen er godt kjent hos brukerne, og mange er positive til ordningen.

Til tross for dette har bruken av SkatteFUNN gått tilbake. SSB antyder at man har nådd et nivå for hvor mye en ordning av denne typen kan utløse av nye prosjekter på årlig basis.

Flertallet viser til St.prp. nr. 1 (2008–2009) hvor det er en bred omtale av ordningen. Hvor stort omfang ordningen har, resultatene av gjennomgangen foretatt av SSB, samt resultatet av en brukerundersøkelse, står der godt beskrevet. Også økonomistyringen av SkatteFUNN gjennomgås i den sammenheng.

SkatteFUNN som forskningspolitisk virkemiddel skal videreføres. Flertallet ønsker ikke å utvide SkatteFUNN utover dagens nivå, slik forslagsstillerne ønsker.

Flertallet støtter ikke forslagene i Dokument nr. 8:102 (2007–2008).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at SkatteFUNN ble opprettet i 2002 av regjeringen Bondevik II som et tiltak for å øke norsk næringslivs forsknings- og utviklingsinnsats. SkatteFUNN-ordningen er en skattefradragordning hvor støtten til forskning og utvikling (FoU) gis som fradrag i utlignet skatt.

Disse medlemmer mener at kunnskapsutvikling, herunder forsknings- og teknologiutvikling, er blant de viktigste drivkreftene for økonomisk utvikling. Å styrke bedriftenes konkurransekraft er av stor betydning for å sikre fremtidig velferd gjennom økonomisk vekst, spesielt når vi er på vei inn i en tid med enda tydeligere kunnskaps- og tjenesteøkonomi. En slik utvikling understreker enda sterkere enn før at forskning må prioriteres høyere enn det den sittende regjering har gjort så langt. Avkastningen av økt forskningsinnsats er formidabel, og uten å være på høyden i ny kunnskap faller vi tilbake også som velferdssamfunn.

Disse medlemmer er av den oppfatning at en offensiv satsing på utviklingen av ny kunnskap og smartere arbeidsmetoder er selve fundamentet for å lykkes i omstillingen til det miljøvennlige lavutslippssamfunnet, og for stadig knoppskyting av nye bedrifter og arbeidsplasser. Økt forskning, og økt næringsrettet forskning spesielt, er svaret på utfordringene for den kunnskapsøkonomien som Norges framtid hviler på. Det er også svaret for det framtidige næringslivet og den samfunnsutvikling vi ønsker.

Disse medlemmer viser videre til at Statistisk sentralbyrå (SSB) har evaluert SkatteFUNN-ordningen, og avleverte sluttrapport i januar 2008 (rap-

port 2 av 2008). Evalueringen viser blant annet at for hver krone som gis under SkatteFUNN, øker FOU-innsatsen i bedriftene med det dobbelte, at verdiskaping og innovasjon har økt i perioden SkatteFUNN har eksistert, at mange bedrifter som ikke hadde noen FOU-aktivitet, nå er stimulert til å starte et langsiktig arbeid, og at forskningsinnsatsen i bedriftene i 2005 ble 2,4 mrd. kroner høyere enn uten SkatteFUNN. For hver krone SkatteFUNN-ordningen har brukt på norsk næringsliv har vi fått 2 kroner tilbake i økt forskningsinnsats.

Disse medlemmer har videre merket seg at Regjeringen i forslaget for statsbudsjett for 2009 ikke foreslår noen endringer i SkatteFUNN-ordningen, og at enkelte representanter fra regjeringspartiene nærmest framstiller dette som en slags politisk seier og en økt satsing på næringsrettet forskning fra Regjeringens side. Med en videreføring av nominelle beløpsgrenser vil Regjeringens forslag imidlertid bety mindre bevilgninger til næringsrettet forskning gjennom SkatteFUNN.

Dette føyer seg inn i et større bilde av en regjering som er lite opptatt av å styrke forskningen generelt, og den næringsrettede forskningen spesielt.

Regjeringen har flere ganger foreslått, og fått vedtatt med regjeringspartienes stemmer i Stortinget, innstramminger i SkatteFUNN-ordningen bl.a. i forbindelse med statsbudsjettet for 2007. Disse innstramminger har resultert i en betydelig nedgang i bruken av ordningen. Under den sittende regjering har den samlede norske forskningsinnsatsen falt til om lag 1,5 prosent av BNP, stikk i strid med løftene fra regjeringserklæringen fra Soria Moria hvor det heter at "Regjeringen vil øke forskningsinnsatsen til 3 prosent av BNP innen 2010". Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen er svært langt unna å oppfylle dette løftet.

Disse medlemmer viser til at en rekke høringsinstanser, som f.eks. Akademikerne, Bedriftsforbundet, NHO, Abelia, og IKT-Norge i forbindelse med komiteens åpne høringer om statsbudsjettet for 2009, ba om at SkatteFUNN-ordningen ble styrket i tråd med hovedlinjene i Dokument nr. 8:102 (2007–2008). Dette samme budskapet er gjentatt i brev til komiteen fra Tekna, Akademikerne og Abelia datert 22. oktober 2008 med forslag til forbedringer av SkatteFUNN-ordningen for å sikre næringslivets investeringer i forskning og utvikling i en mulig lavkonjunkturperiode.

Disse medlemmer viser videre til at Stortinget 17. juni 2005 fattet vedtak om innføring av en ny tilskuddsordning for ulønnet arbeid som ikke omfattes av den ordinære skattefunnordningen. Ulønnet arbeidsinnsats vil typisk finnes i enkeltpersonforetak og noen gründerselskaper. Det ble også bevilget samlet 70 mill. kroner til ordningen i forbindelse med

prosjekter som oppfyller SkatteFUNNs FoU-kriterier og som kunne dokumentere ulønnet arbeid utført i perioden 2002–2005. Den sittende regjering har imidlertid valgt å ikke videreføre denne ordningen med bakgrunn i at ESA i mars 2006 besluttet å åpne en formell undersøkelsesprosedyre. EFTAs overvåkingsorgan ESA har imidlertid nå fattet positivt vedtak om tilskuddsordningen for ulønnet arbeid i SkatteFUNN-prosjekter. ESAs vedtak åpner trolig ikke for at ordningen skal gis tilbakevirkende kraft for årene 2006 og 2007, men at den kan gjelde for inneværende år. Imidlertid er det fullt mulig å gi støtte til ulønnet forskningsinnsats i 2006 og 2007, slik mange småbedrifter har lagt til grunn, som bagatelmessig støtte på samme måte som for årene 2002–2005. Regjeringspartiene har imidlertid ikke benyttet denne muligheten, men tvert imot stemt ned forslag fra opposisjonen om å gjeninnføre ordningen så sent som i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008.

Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at SkatteFUNN-ordningen bør styrkes som skatteincentiv for å sikre at den i enda større grad kan bidra til forskning, verdiskaping og velferd og fremmer følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen styrke SkatteFUNN-ordningen ved at beløpsgrensen for egenutførte forsknings- og utviklingsprosjekter heves til 8 mill. kroner for bedriftsintern støtte og til 10 mill. kroner for bedriftsekstern støtte fra og med 2009, og samlet fradraggrunnlag skal ikke overstige 10 mill. kroner i inntektsåret. Beløpsgrensen indeksreguleres deretter hvert år.

II

Stortinget ber Regjeringen styrke SkatteFUNN-ordningen ved at regelen om maksimal timesats på 500 kroner fjernes.

III

Stortinget ber Regjeringen evaluere hvordan SkatteFUNN-ordningen kan innrettes for å bidra bedre til forskning og utvikling også for større virksomheter.

IV

Stortinget ber Regjeringen opprette et eget styringsorgan for SkatteFUNN, med flertall av brukerrepresentanter.

V

Stortinget ber Regjeringen styrke SkatteFUNN-ordningen ved at regelen om at ved personal- og indi-

rekte kostnader begrenses antall timer for egne ansatte til maksimalt 1 850 timer pr. år, fjernes.

VI

Stortinget ber Regjeringen gjeninnføre tilskuddsordningen for ulønnet arbeid som ikke omfattes av den ordinære SkatteFUNN-ordningen med virkning fra og med arbeid som er utført i 2008. Ulønnet arbeid som har funnet sted i 2006–2007, gis tilskudd i form av bagatelmessig støtte på samme måte som for perioden 2002–2005."

Disse medlemmer viser videre til forslag fra respektive partier om SkatteFUNN-ordningen i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2009, hhv. Innst. O. nr. 1 (2008–2009) og Budsjettinnst. S. I (2008–2009).

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen styrke SkatteFUNN-ordningen ved at beløpsgrensen for egenutførte forsknings- og utviklingsprosjekter heves til 8 mill. kroner for bedriftsintern støtte og til 10 mill. kroner for bedriftsekstern støtte fra og med 2009, og samlet fradraggrunnlag skal ikke overstige 10 mill. kroner i inntektsåret. Beløpsgrensen indeksreguleres deretter hvert år.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen styrke SkatteFUNN-ordningen ved at regelen om maksimal timesats på 500 kroner fjernes.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen evaluere hvordan SkatteFUNN-ordningen kan innrettes for å bidra bedre til forskning og utvikling også for større virksomheter.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen opprette et eget styringsorgan for SkatteFUNN, med flertall av brukerrepresentanter.

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen styrke SkatteFUNN-ordningen ved at regelen om at ved personal- og indirekte kostnader begrenses antall timer for egne ansatte til maksimalt 1 850 timer pr. år, fjernes.

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen gjeninnføre tilskuddsordningen for ulønnet arbeid som ikke omfattes av den ordinære SkatteFUNN-ordningen med virkning fra og med arbeid som er utført i 2008. Ulønnet arbeid som har funnet sted i 2006–2007, gis tilskudd i form av bagatellmessig støtte på samme måte som for perioden 2002–2005.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til representantforslaget og til det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:102 (2007–2008) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Hansen, Elisabeth Røbekk Nørve, Jan Tore Sanner, Svein Flåtten og Gunnar Gundersen om å styrke SkatteFUNN-ordningen – vedtas ikke.

Oslo, i finanskomiteen, den 18. november 2008

Reidar Sandal

leder

Lars Sponheim

ordfører

Vedlegg**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 20. juni 2008****Dokument 8:102 fra representantene Hansen, Røbekk Nørve, Sanner, Flåtten, Gundersen**

Jeg viser til brev av 5. juni 2008 hvor det bes om min uttalelse til forslagene i dokument nr. 8:102 (2007-2008) om å styrke Skattefunn-ordningen.

I Soria Moria-erklæringen har Regjeringen forpliktet seg til å videreføre og evaluere Skattefunn. SSBs evalueringsarbeid ble sluttført i januar. SSBs evaluering viser at Skattefunn i hovedsak virker etter hensikten. Den utløser mer FoU i næringslivet. Likevel har økningen i næringslivets samlede FoU-utgifter vært beskjeden fra 2002, og næringslivets FoU-

utgifter som andel av BNP har faktisk falt. Skattefunn ser heller ikke ut til å bidra til innovasjoner i form av patentering eller nye produkter for markedet. SSB mener at hovedtrekkene i Skattefunn bør videreføres, men foreslår likevel enkelte endringer, herunder at ordningen legges om til en tilskuddsordning.

Vi arbeider med oppfølgingen av SSBs evaluering, og jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med denne saken i forbindelse med budsjettet for 2009. Her vil det også drøftes om Skattefunn ev. bør styrkes.

